

Zpravodaj KNL

2

Informace z Krajské nemocnice Liberec / Číslo 2 vydáno 30. 4. 2020

Letošní rok je podle WHO

Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

„Rok sestry a porodní asistentky“

V květnu letošního roku uplyne dvě stě let ode dne, kdy se narodila Florence Nightingalová. Žena, která se stala průkopnicí v rozvoji a vzdělávání zdravotních sester. Její přínos ošetrovatelské péči byl tak významný, že na den jejích narozenin, 12. května, každoročně připadá Mezinárodní den sester (ošetrovatelství). Kromě toho letošní rok Světová zdravotnická organizace vyhlásila Rokem sestry a porodní asistentky.

Krajská nemocnice Liberec, která aktuálně zaměstnává bezmála tisícovku sester a dalších šest desítek by ještě ve svých řadách uvítala, se chystá na oslavy výročí hned několika způsoby. V květnu se připojí ke dni pro veřejnost pořádanému Střední zdravotnickou školou a Vyšší odbornou zdravotnickou školou Liberec, a to formou ukávek práce zdravotních sester. V září pak, jako každoročně, chystá pro své sestry poděkování, během něhož jsou oceňovány

sestry, jež v liberecké nemocnici pracují 40 let. A v neposlední řadě chystá seriál rozhovorů se sestrami z nejrůznějších oddělení nemocnice.

„Naším cílem je připomenout lidem, jak je profese sestry důležitá, náročná, ale také bezesporu zajímavá a pestrá. Chceme představit dlouholeté sestry, které mohou vysvětlit, že jejich práce není stereotypní, ale stejně tak dát zelenou i mladým, aby sdělili důvod, proč si práci ve zdravotnictví vybrali. A také ukázat,

což je i naším nemocničním letošním mottem, že *Sestra není jenom sestra. Jejich profese zahrnuje širokou škálu odborností. Kromě těch nejznámějších, které pacienti znají z ambulance nebo od lůžka v nemocnici, pracují také na sálech, v laboratořích, u rentgenu a na mnohých dalších pracovištích,*“ vysvětluje Mgr. Marie Fryaufová, ředitelka ošetrovatelské péče KNL, a.s.

>>> pokračování na str. 2

Na úvod...

Vážené přátelé, společně odoláváme tlaku, který se vymyká všem dřívějším představám. Všechny naše úkony jsou podřízeny novým požadavkům. Můžeme se přirovnat k žonglérům. Běžně předvádíme fíreshow s pěti hořícími kužely. V této době tu show předvádíme při chůzi po laně na chůdách bez jištění. Je krásné, že kužely neztrácíme, nic nezapalujeme, a dokonce si občas na něčí žádost ještě přibereme míčky nebo kruhy.

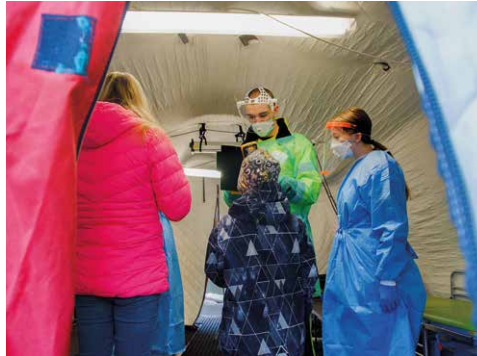
Píší tu o disciplinovanosti, kreativitu a obětavosti, tedy o tom, že naše nemocnice jsou opravdu velmi vyspělé a na výši doby. Srdečně děkují spoluobčanům za obrovskou podporu, které se nám dostalo od prvních dnů epidemie. Šití roušek, dodávky materiální pomoci, když jsme byli v největší nouzi, velká finanční a také lidská podpora a péče o kolegy v první linii stále dodává energii a dojmá. Virus, tento potměšilý nitrobuňečný cizopasník, který existuje na obskurní hranici mezi živým a neživým, jednou odejde. My tu zůstaneme s nadějí, že se podobní vetřelci dlouho neobjeví a že budeme moci opět dělat svou obvyklou práci, která nás bude po poslední zkušenosti těšit víc než dřív. S dobou kovidovou se rozloučíme s ulehčením, ale také s vděčností za zušlechtění našich charakterů a za novou zkušenost. Držme i nadále pospolu. Naše soudržnost je pevnou zbrojí vůči protivenstvím.

Přeji vám silnou imunitu, pevné zdraví a hodně štěstí.

MUDr. Richard Lukáš, PhD.
generální ředitel KNL, a.s.

Organizační změny v KNL v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19

Liberecká nemocnice musela v souvislosti s aktuální situací přistoupit k některým provozním změnám, které se dotýkají i pacientů. Věříme však, že všichni pochopí, že jde o opatření nezbytná a chrání jak pacienty samotné, tak i nemocniční personál. Děkujeme proto všem za jejich respektování.

1. Ve všech nemocničních areálech (v Liberci, Turnově i Frýdlantu) patří až do odvolání zákaz návštěv.
2. Nyní existuje pouze jeden vstup do liberecké nemocnice, a to vstup u interního urgentního příjmu (jedná se o horní vstup u budovy B, u kterého je umístěn tzv. TRIÁŽOVÝ STAN). Každý pacient, který vstupuje do budov KNL, projde přes triážový stan, kde mu bude proveden základní screening – změření teploty, dotaz, kam jde. Následně dostává kartičku o projití. Tuto kartičku odevzdá na příslušném zdravotním pracovišti.
3. Povinnost vstupu pacientů přes triážový stan neplatí pro odloučené budovy I, K, T, U a budovu Dětské a adolescentní psychiatrie na Králově Hájí, ve kterých jsou zřízena samostatná triážová místa.
4. JÍDELNA KNL je pro veřejnost UZAVŘENA. Bufet u jídelny je v provozu pouze pro zaměstnance, bufet na Husově ulici zůstává otevřen.
5. Odběry krve probíhají jen na Centrálních odběrech OKB v 1. patře pavilonu B. Všichni klienti jdoucí do nemocnice na odběr musí projít triážovým stanem.
6. **Sledujte informace o dění v liberecké nemocnici buď na webových stránkách www.nemlib.cz/covid-19/ nebo na Facebooku.** Zde najdete vždy nejnovější informace o případných omezeních oddělení, poradny nebo ambulance, a to z důvodu možných a aktuálních provozních změn.

Provozní doba Lékáren KNL:

LIBEREC – Lékárna a prodejna zdravotnických potřeb naproti PIO
Po–Pá 7.30–12.00, 12.30–16.00

Lékárna – výdejna na Husově ulici
od května opět v provozu

TURNOV – Lékárna KNL
Po–Pá 7.00–16.00

 Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Liberec Turnov Frýdlant

    www.nemlib.cz

Vydává: Krajská nemocnice Liberec, a.s.
Husova 357/10, 460 63 Liberec, IČ: 272 83 933.
Číslo 2 vydáno 30. 4. 2020. Změny vyhrazeny.
Fotografie: archiv PR KNL, a.s.
Periodikum vydáno 6x ročně pod evidenčním číslem MK ČR E 20689 v nákladu 6 000 ks.

ZPRAVODAJ
KNL

>>> pokračování ze str. 1

Letošní rok je podle WHO „Rok sestry a porodní asistentky“

Náročnost profese sestry se v liberecké nemocnici snaží odměnit nejenom poměrně vysokými platy (v současné době se průměrná měsíční mzda sestry specialistky ve směnném provozu pohybuje kolem 49.000 Kč, u praktické sestry v nepřetržitém provozu pak zhruba 34.000 Kč), ale také vycházet vstříc požadavkům na zkrácené pracovní úvazky (momentálně zde na zkrácený úvazek pracuje až čtvrtina sester), a stejně tak pobídkami ke krátkodobé výpomoci,

kdy maminky na mateřské dovolené, které mají dítě ještě ve věku, kdy jej nevezmou do předškolního zařízení, dostávají za každou směnu mimořádný příspěvek.

„Silně vnímám rozdílné potřeby a představy sester. Některé dávají přednost vyšším výdělkům, jiné kladou důraz na větší množství volna. Snažíme se všem maximálně vycházet vstříc a do budoucna se chystáme variabilitu úvazků ještě více zpestřit,“ dodává Marie Fryaufová.

Koronavirus změnil chod každého oddělení

Změněné režimy, mnohem více práce i nad rámec běžné pracovní doby, adaptace na nové činnosti. Těžko hledat nyní v liberecké nemocnici oddělení, kterého by se aktuální situace nějakým způsobem nedotkla.

Kateřina Machová, ač standardně profesí fyzioterapeutka, neváhala a přijala výzvu pro změně v provozu jejího oddělení – stala se dočasně koordinátorkou dobrovolníků, kteří v liberecké nemocnici pomáhají.

Změna pozice si vyžádala rychlou adaptaci na zcela jiný druh práce. Zatímco běžně pracuje s lidmi fyzicky, nyní je to především o administrativě a komunikaci. Stále jsou potřeba další dobrovolníci, kteří se mohou hlásit prostřednictvím dotazníku na www.nemlib.cz/covid-19/. „Chtěla bych všem dobrovolníkům poděkovat, jejich pomoc je pro chod nemocnice v současné době ohromně potřebná. Zároveň je prosím, aby měli pochopení, pokud se instrukce, informace a pokyny v průběhu mění – je to dáno náročností současné situace. A máme pochopení i pro ty, kteří si nakonec dobrovolnictví z obavy o vlastní zdraví rozmyslí. Jen Vás prosíme, informujte nás o tom zavčas, ať můžeme flexibilně sehnat náhradu. Děkuje.“

Podle **MUDr. Šárky Wnukové**, lékařky infekčního oddělení, zvládají péči o pacienty s koronavirem především proto, že k navyšování jejich počtu docházelo postupně. „Ochranných pomůcek máme sice v tuto chvíli dostatek, ale abychom s nimi neplýtvali, stanovili jsme si systém, kdy během služby o všechny pečují jeden lékař. Ten se průběžně

obléká a svléká z ochranného obleku několikrát za den. To jsou nejrizikovější momenty. Ale jsme za obleky moc rádi, můžeme pra-

covat v klidu beze strachu z nákazy. Obstarání šesti pacientů zabere vždy zhruba 1,5 hodiny, v obleku je především příšerné vedro,“ popisuje lékařka. A co dělají ostatní? Podle doktorky Wnukové se z infekčního stalo v podstatě call centrum. Ostatní lékaři totiž denně obtelefonávají všechny pacienty s Covidem 19 v domácím léčení. „Ale systém se vyplatil. Díky pravidelným telefonickým kontaktům se nám podařilo odhalit několik pacientů, kteří ač nebyli schopni zvládnout léčbu ambulantně, tak sami od sebe si RZP nezavolali. Díky našim telefonátům se ale podařilo jejich léčbu u nás

zahájit včas,“ dodává lékařka. Ta je ráda, že se zatím v ČR nepotvrdily katastrofické scénáře ze zahraničí, což přičítá na vrub především vládním opatřením.

Věra Morávková pracuje ve zdravotnictví od roku 1986, a přestože má zkušenosti s epidemiemi v podobě žloutkové či spalničkové, současná situace je pro ni zcela nová. Už jen proto, že se z vrchní sestry infekčního oddělení stala zároveň koordinátorkou nejenom zásobování lůžkového oddělení, ale také stacionárního odběrového stanu a výjezdových sanitek.

„Moje kancelář je zavalená krabicemi a jak jsem malá, musí mě tu lidé hledat,“ říká s nadávkou. Je ale za ty krabice ráda. Protože podle jejích slov byly začátky se zásobováním krušné, nyní se situace již výrazně zlepšila a mají dostatek ochranných pomůcek. I tak s nimi ale šetří.

„Na lůžkovém oddělení jsme přistoupili ke sloučení ošetrovatelských činností a kdo je zrovna oblečen, dělá maximum úkonů. Obrovský

dílek patří jak sestřičkám, které dochází mezi službami ve svém volnu do odběrového stanu krytý záda šikovním medikům, tak i medikům a studentům z TULky samotným. Ve výjezdových sanitkách jezdí sami, jsou úžasní a pevně doufám, že se jim nic nestane, že se nenakazí. V každé domácnosti, do které jdou, se totiž musí počítat s tím, že je zamořená virem. Tomu musí uzpůsobovat ochranu,“ pokračuje Věra Morávková. Ta také říká, že zkušenosti, jaké všichni nyní sbírají, jsou jedinečné. Doufá, stejně jako všichni ostatní, že další příležitost několik desítek let nebude. Děkuje všem za nasazení, s jakým se do práce vrhají. Unaveným sestřičkám, ochotným dobrovolníkům, prostě všem.

Systém a režim práce museli změnit také na oddělení dopravy KNL, které zajišťuje převozy neakutních pacientů na pravidelné úkony nebo na vyšetření. Podle dispečerky **Petry Plívové** došlo ve středisku zdravotnické dopravy k útlumu převozů, momentálně vozí pouze pacienty, kteří nezbytně potřebují pravidelné léčebné procedury, jako například dialýzu. „Změny se ale týkají především způsobu práce, kdy jsme naše řidiče rozdělili do jednotlivých týmů, které se spolu vzájemně vůbec nepotkávají, a to jak v Liberci, Turnově,

tak i Frýdlantu. U dispečerů pak vždy jeden z nich zůstává celý týden doma. To vše proto, aby kdyby náhodou přes veškerou

opatrnost byl některý z nich nakažen, abychom maximálně eliminovali přenos na ostatní,“ vysvětluje Petra Plívová. Na dispečerech je pak také, aby uklidnili pacienty, kteří se na ně telefonicky obracejí se svými obavami, že by se při své návštěvě KNL mohli nakazit.

Ve zcela jiném, a výrazně hektičtějším provozu jedou v současné době nemocniční laboratoře. Zatímco dříve fungovaly v jednosměnném režimu osm hodin denně, aktuální situace si vyžádala jejich 24hodinový provoz sedm dní v týdnu. Šest zaměstnanců nepřetržitě provádí ve dvou dvanáctihodinových směnách testy na COVID-19, plus samozřejmě vyšetření vzorků „běžného“ provozu. „Sice došlo k omezení běžné práce, ale i tak jde o obrovský nárůst. Ve dvou směnách na tom usilovně pracuje pět zaměstnanců mikrobiologie plus nám pomáhá jeden z biochemie z genetiky. Je to tak trochu zkouška, jak bychom mohli společně pracovat po vybudování

Centra urgentní medicíny, kdy by mělo dojít ke sloučení laboratoří. Každopádně bych chtěl kolegům z biochemie genetiky velice poděkovat jak za personální, tak i přístrojovou výpomoc,“

říká **Mgr. Martin Kracík**, klinický bioanalytik. Ten také dodává, že PCR testy jsou jen poloautomatické, několik úkonů vyžaduje lidský zásah. A je to práce velice náročná. Proto jej mrzí, že na důležitost a význam laboratorních prací a výkonů zaměstnanců se trochu zapomíná. Zpočátku dokonce v liberecké nemocnici testovali pro Ústecký kraj a Mladou Boleslav. Již tak obrovskou kapacitu, kterou v Liberci zvládají, se navíc ještě postupně snaží navyšovat.

Péče o blízké může být smysluplné využití času nuceně tráveného doma

Zpravodaj si můžete přečíst také na www.nemlib.cz/zpravodaj-knl/

Nákaza COVID-19 je nejvíce ohrožující pro seniory, zvláště pro ty, kteří trpí již jinými onemocněními. To vyplývá jak ze světových statistik, tak se totéž ukazuje pohledem na pacienty v ČR, pro které měla nákaza fatální následky. Drtivá většina z nich byla v seniorském věku a nemocná. Zeptali jsme se proto MUDr. Věry Mikulecké, primářky oddělení následné péče liberecké nemocnice, na opatření, která na ONP v současné době panují.

Jak byste charakterizovala pacienty, kteří pobývají na Vašem oddělení?

Na ONP jsou k doléčení přijímáni pacienti prakticky ze všech akutních oddělení KNL. Vzhledem k tomu, že se vzrůstajícím věkem roste i nemocnost, senioři tvoří mezi našimi pacienty výraznou většinu.

Proč jsou právě oni nejohroženější skupinou?

Kvůli změnám, které v lidském organismu ve stáří probíhají, dochází u seniorů často ke kumulaci chronických onemocnění. Z pohledu geriatry hovoříme o tzv. křehkých seniorrech, kteří mají i omezenou funkci imunitního systému. Virová onemocnění, jako je například COVID-19, u nich pak mohou způsobit dekompenzaci stávajících chronických chorob a kvůli omezeným rezervám organismu pak může být senior vážně ohrožen na životě.

Jakým způsobem minimalizujete možnost nákazy?

Na našem oddělení dodržujeme veškerá zákonná nařízení a zároveň provádíme řadu dalších opatření, kterými se snažíme seniory uchránit od případné nákazy COVID-19. U zaměstnanců je pravidelně kontrolován jejich zdravotní stav a v případě typických příznaků takový pracovník na směnu nenastoupí. Máme povinnost hlásit případné kontakty s rizikovými skupinami. Ošetřující lékaře i ostatní zdravotnický personál jsme rozdělili do oddělených směn, aby byl zamezen případný přenos infekčního onemocnění.

Musí mít roušku, která je povinná pro všechny bez rozdílu, i Vaši pacienti?

Ano. Stejně jako zaměstnanci i každý pacient je vybaven rouškou, která je pravidelně měněna. Při nutném vyšetření mimo ONP (např. rentgen, CT,...) pacient obdrží check list, kde je zaznamenáno kam jel, čas vyšetření a kdo pacienta doprovázel.

Pacienti mohou přesto mít, předpokládám, obavy z nákazy.

To samozřejmě mohou a není se co divit. My se proto staráme nejenom o plnohodnotnou výživu a hydrataci našich klientů, což je podstatné pro celkovou odolnost organismu, ale také o jejich psychickou podporu. Právě v této obtížné situaci je klíčová role našich terapeutů, kteří se pomocí cvičení a různých aktivit snaží naše pacienty udržovat v dobré fyzické i psychické pohodě. Určitě k jejich pohodě, bohužel, nepřispívá fakt, že v současné

době je v celé nemocnici přísný zákaz návštěv. Prosíme o pochopení jejich blízkých, ale je tomu tak z důvodů maximální eliminace zanešení nákazy. Respektováním zákazu pomáhají své blízké chránit.

Jak byste celkově působení veškerých opatření zhodnotila?

I přes veškerou naši snahu zůstává lůžkové oddělení pro naše seniory rizikovým prostředím. Pokud by se stalo, že onemocní jeden z našich klientů, je velké nebezpečí, že se onemocnění přeneso lavinovitě na další nemocní i věkem oslabené pacienty. Proto u pacientů, kteří jsou ve stabilizovaném stavu, máme velkou snahu, aby se vrátili do svého domácího prostředí, kde je riziko kontaktů s nakažou daleko menší.

Ne nadarmo se říká, že doma je doma, že...

Tak i doma je většinou možné pokračovat v nastavené léčbě a rodinné prostředí může rovněž mít pozitivní efekt na lidskou psychiku, která je pro úspěšnou léčbu a rekonvalescenci velice důležitá. A zvláště v této nelehké době. Proto náš tým lékařů a sociálních pracovníků intenzivně komunikuje s rodinami a připravuje pacienty k co nejčasnějšímu návratu domů.

Chtěla byste rodinám pacientů něco vzkázat?

Byla bych velice ráda, kdyby blízcí příbuzní našich seniorů takto o celé situaci přemýšleli a byli ochotni se o ně postarat ve svých rodinách. V dnešní době mnozí lidé v aktivním věku museli opustit svá zaměstnání a nedobrovolně zůstat doma. Možná je to ta nejlepší cesta, jak tento čas smysluplně a prospěšně využít.

Liberecká nemocnice pořídila na urologii špičkový laser

Urologické oddělení Krajské nemocnice Liberec, a.s. má od ledna letošního roku k dispozici nový špičkový laser. Nejmodernější přístroj v hodnotě 1,8 milionu korun (bez DPH) nahradí dosavadní laser, který po deseti letech funkčnosti dosluhuje.

„Získali jsme místo 20watového nejnovější, velmi účinný 65watový model. Budeme s ním léčit pacienty s kaménky v ledvinách a močových cestách, kam laserové vlákno zavedeme pomocí velmi tenkého ohebného optického nástroje přes močovou trubici a jsme díky přístroji schopni dostat se až do nejmenších kalíšků v ledvinách. Další jeho využití je pro zničení drobných slizničních nádorů v dutém systému ledvin nebo v močovodech,“ říká MUDr. Jan Mečl, primář liberecké urologie.

Liberecká urologie má k dispozici kompletní vybavení pro šetrné miniinvazivní zákroky,

které vyžadují velmi krátký pobyt na lůžku a zrychlují dobu léčby a rekonvalescence. Počty pacientů s močovými konkrementy jsou stále velmi vysoké, což souvisí se stravovacími návyky a nedostatečným pitným režimem. Do ambulance se dostaví každý den minimálně dva nemocní s obtížemi – ledvinovou kolikou.

Urologické oddělení v KNL splňuje požadavky na moderní krajské pracoviště, pracuje zde 8 zkušených lékařů, pro Liberecký kraj zajišťuje odbornou péči 24 hodin denně 7 dní v týdnu. „Za rok provedeme téměř

1400 výkonů, nový laser použijeme minimálně u 250 nemocných. Dobré ekonomické výsledky celé nemocnice umožňují liberecké urologii mít k dispozici nejmodernější přístroje a zajistit pacientům kvalitní léčbu,“ dodává primář.